

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Quid fiet, si sacrificaturor desit Hostia grandior, supperunt tamen
particulæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Cap. VIII. De Defectibus occurrentibus 151

Quid si Sacramentum eorum contingat.

4. Si Sacerdos evolet Eucharistiam, Species autem integrè appareant, reverenter assumantur, nisi nausea fiat, secus separentur, & in loco Saero reponantur, donec siccantur, seu corrumpantur; tunc enim comburenda sunt, & cineris in Sacratium projiciendi. Sic in Rubric. Miss. de defect. occur. n. 14. Si species non appareant, & corruptæ jam judicentur, totus vomitus si, nulliter comburatur, cinerisque in Sacratium immittantur. Ex quo apparet non esse audiendos Paludanum apud Gerant. in Rubr. Miss. part. 3. tit. 10. n. 6. & Sylvestrum apud eundem, ibid. putantes esse Sacrilegium Species comburi: solum enim id verum habet, si sub illis est Christus Dominus, non vero iis exsiccat, quando Dominus ibi esse desinit.

5. Adverte tamen tunc solum esse licitum ejusmodi vomitum provocare, quando cognoscit Sacerdos, quod Species à se sumptæ veneno, seu simili tabe fuerint infectæ: de qua tota re diximus in Opusculo de Expediendis Communionibus, cap. 3. §. 4.

Quando Hostia est confracta, & quantum ejusdem particula remanet in fundo Calicis.

6. Si Hostia appareat fracta ante consecrationem post oblationem (idem dic de quacunque simili macula accidentali) non est inconveniens eam consecrare, nisi forte populo scandalum sit: ut enim alia accipienda esset, & oblatione mente concepta, offerenda: de illa autem quæ fuit oblata, fiat illud, quod diximus supra cap. 7. §. 5. num. 3. Si appareat fracta ante oblationem, accipiat altera integra, si circa scandalum, vel longam moram fieri poterit, secus, eadem sine scrupulo utaris.

7. Si assumendo sanguinem, particula remanserit in Calice, digito eam ad labium Calicis adducito, & sumito, vel quod decentius est, vinum infundito, & sume: imò si sit necesse bis, ter, vel amplius vinum infundere, & sumere; id facere poteris sine timore fractionis jejuni naturalis, ut dictum est in Opusculo de exp. Com. cap. 2. §. 3. num. 38.

Quando Sanguis, vel vinum congelatur.

8. Disposit Rubrica, quod si Sanguis hieme congelatur in Calice, involvatur Calix panis calefactis, si id non proficiat, ponatur in ferventi aqua prope Altare, dommodo in Calicem aqua non intret, donec liqueat.

9. Sed quid fieri si Sanguis congelatus etiam adhibito igne liquefieri nequeat? vel quid, si ne ignis quidem haberi possit, vel quæ disposit Rubrica, cum notabili offensione populi, fieri deberent?

Sunt de Sacram. disp. 8. §. 1. §. Tertio accidere, rectè simili in casu monet, ut digito reverenter comminuat: nam sic in particulas redactus assumi poterit: Si pars Sanguinis valide congelata, pars verò liquefacta sit, sufficit hanc liquefactam partem assumere, illam verò, ut potest deglutiri.

10. De congelato vino aliqua sunt declaranda. Primo, si vinum congeletur, licebitne illud consecrare? Dico nequaquam (saltem ex congruentia) licere, quia est contra consuetudinem. An sit peccatum dicam, mox.

11. Adde nonnullos dubitare, ut mox dicemus, an vinum sic affectum sit apta consecrationis materia. Apponatur igitur aliud, cum non expedit illud vitæ solvere, & consecrare, quia aliqui putant per consecrationem vinum substantialiter fuisse corruptum, id quod licet falsum ex meliorum sententia sit, ut mox videbimus, tamen ob reverentiam Sacramenti, si aliud vinum commodè potest haberi, non est cur hoc illi non offeratur.

12. Secundò, Si dum actu congelatum existit, con-

secraretur, validè consecraretur, quod est quætere an num actu congelatum sit materia consecrationis?

Validè consecrari, meritò docent Vasquez, Suarez, Coninch. Laym. alique apud Hurtadum de Euch. disp. 2. diff. 9. Invalidè tenent Henriquez, Ledesma, Alanus, apud citatum Hurtad. & alij. Ratio horum est, quia putant vinum per congelationem, semper vel ferè semper, substantialiter corrumpi. Ratio illorum est, quia falsum est per congelationem ordinariam substantialiter corrumpi vinum, sicut non corrumpitur aqua, aliique humores. Cujus rei clarum signum est, quod deinde liquefactum adhuc, quamvis aliquantulum remissè, eandem habet qualitates, quæ prius, saporem, virtutem, imò, & frequentissimè, colorem.

13. Obijciunt primò, vinum congelatum non est actu potabile. Secundò, aqua congelata non est apta materia Baptismi: ergo nec vinum congelatum est apta materia Eucharistia. Tertio, n. 14. quia non est proxime potabilis, non est materia consecrationis: at vinum congelatum non est proxime potabile, ergo, &c.

Respondemus ad primum. Satis est si vinum congelatum, sit ex natura sua potabile. Ad secundum, Aqua congelata non potest facere lotionem, quæ est proxima Baptismi materia, &c. Ad tertium, uva non est vinum, idèo nec materia. Vide fofius apud citatos.

14. Tertio. Si vinum congeletur ante consecrationem, nec aliud liquefactum haberi commodè potest, relinquendæ est Missa? Dico si processum solum fuit usque ad Canonem exclusivè satis esse relinquere, imò, si opus sit, populo de defectu, ad ejus offensionem advertendam: at si inceptus fuit Canon, progrediendum porro est, quia Canone incepto, censetur inceptum substantialiter Sacram, unde cum probabilissima sit opinio tale vinum esse aptam materiam consecrationis, non apparet ratio, cur Sacrificium relinquendum sit imperfectum, at verò ante Canonem, cum sit incepta substantia Sacrificij, consultius erit Sacrificium ommittere, quam inconfecta illa materia uti. Vide tamen, quæ mox dicam num. 15. De vino alio congelato si oblatus fuerit, fiat illud, quod supra diximus in simili cap. 7. §. 5. num. 3.

15. At quo peccato delinqueret, qui sine prædicta necessitate, sed tamen sine contemptu vinum congelatum consecraret? Coninch de Euch. quest. 74. art. 5. n. 127. docet peccare mortaliter, his verbis, Graviter tamen peccaret, qui vinum congelatum consecraret, ut omnes fatentur. Sed profectò non omnes fatentur. Satisque sit, ad destruendam hanc universalem; quod non fateatur Vasquez de Sacram. disp. 175. cap. 2. n. 18. Is allatus approbatè ab Hurtado de Euch. disp. 2. diff. 9. sine, docet non esse peccatum in vino congelato consecrare, quamvis sit contra consuetudinem Ecclesiæ. Et ratio est (inquit Hurtadus) quia nec est contra prohibitionem aliquam latam, nec contra consuetudinem, quæ servetur ut necessaria, & obligans.

16. Atque ex hac fortasse sententia motus Layman. de Eucharist. lib. 5. tract. 4. cap. 2. num. 6. docuit si vinum post oblationem advertatur modicè congelatum, ut facile resolv. possit, nullaque appareat accidentium mutatio, consultius fore, si illud consecraretur, quam si mutetur: id quod ampliat quod modo diximus n. 13. quia communiter in tam parva mora non solet in Calice tam fortiter & pressè vinum congelari, ut in materiam ineptam abire possit.

Quid fiet, si Sacrificium desit Hostia grandior, suppetant tamen Particula.

17. Rusticabar enim cum collega meo P. Stephano Turtureti, in nostro prædio Messanenfi, ad lectiones Theologicas in vacationibus Autumnalibus, de more, peritiorum prævidendas. Semel ergo cum dictus P. ad Missam faciendam, omnium Sacerdotum ibidem commorantium, postremus accederet, Hostiamque grandior

diorem nullam inveniret, ac de ea, ob distantiam Civitatis, providere sibi posset, ne eo die, tametsi festæ Sacrificio privaretur, parvam formulam, quæ in promptu fuit, sine ulla hæsitacione, ad Sacrificium adhibuit. Affuerunt statim ad me juniores quidam, qui, & ipsi tunc rui aderant, interrogantes, an id à Patre, nulla præsertim existente, præter ejus devotionem causa, factum ritè fuerit. Respondi, ipsos, ritè gestum id esse, & eo solum sibi persuadere debuisse, quod Pater ejusmodi, tantæ scilicet doctrinæ, tantæque virtutis id effecit. Ita supponit ex Marchantio, Diana *part. 5. tract. 14. ref. 96. §. Sed non deferam*. Ratio, dicebam inter ceteras, est, quia nec ullum præceptum adest, nec ullam constare esse consuetudinem, ut obligantem de consecrata Hostia majore, vel minore; utrobique enim Sacrificium æquè perficitur. Quod si gravis offensio aliqua imperitorum aliquando timeatur, facile de rei veritate instrui poterunt: & in casu nostro, sine ulla expressa instructione, una ipsa Patris autoritas id facientis, ad offensionem illorum, qui viderant, quaque universi hominis doctrinam, integritatemque probe noverant, avertendam, satis superque fuerat.

*An celebrans possit assumere parvam formulam, & grandio-
riorem reservare?*

17. Sed ecce tibi aliam quæstionem. Si id licet, licetne Sacerdoti assumere Particulam parvam, & grandio-
riorem conservare in Pixide, ad illam y. g. exponendam in Oratione quadraginta horarum, si forte alia grandior haberetur, ad hunc finem, non possit?

18. Dico esse distinguendum. Vel enim hic Sacerdos consecravimus in ea Missa, tum particulas parvas, tum Hostiam grandio-
riorem, vel solum consecravimus ipsam majorem, invenitur tamen parva præconsecrata in alia præcedenti Missa. Si prius, licet Sacerdoti parvam sibi sumere, & majorem reservare: si posterius, non licet. Ratio est, quia Sacerdos debet communicare de suo Sacrificio. Nam, ut habet *Textus, cap. relatum 11. de consecr. dist. 2.* (vide quæ diximus *lib. 2. Opus. de exp. Com. cap. 6. §. 6. num. 31.*) *Quale erit illud Sacrificium, cui nec ipse sacrificans particeps esse cognoscatur?* quod facit in casu priore: non vero in posteriore.

19. Hinc aliqui Parochi, dum renovant Eucharistiam, si consumunt Hostiam ab alio præconsecratam, eam verò, quam ipsi consecrant, reponunt in Sacerario, ritè nequaquam faciunt, suntque ab Episcopis, & à Doctoribus corrigendi. Objicis. At Henriq. & Fagund. apud Delugo *max citandi* asserunt fieri id licetè posse. Respondeo. At Delugo *apud eundem de Euch. disp. 1. §. 9. sect. 4. n. 76.* alii-
que apud ipsum, qui quæstionem hanc solidè tractant, hos parum Theologicè, & contra omnes Doctores de hac re esse loquutos, merito probat. Lege etiam Dianam *part. 5. tract. 13. ref. 95.*

Dices. At jam participat de suo Sacrificio, dum participat de eodem Christo, quæ est Hostia eadem in omnibus: nam propterea si occurrat mori celebranti, facta consecratione, potest, imò debet alter Sacerdos Missam absolvere, & præconsecratam ab alio Hostiam consumere: Die item Parasceve alius Sacerdos potest consumere Hostiam ab alio die præcedenti consecratam.

Respondeo in priori ex dictis casibus, quos urges, adest summa necessitas perfectionis Sacrificij, in posteriore adest dispensatio Ecclesiæ. Nos autem non asserimus illud esse contra omnimodam Sacrificij integritatem, sed esse contra morem, & ordinationes Ecclesiæ volentis juxta ipsius Sacrificij requisita, ut Sacerdos participet de Sacramento à se consecrato: ipsa vero in hoc solum dispensavit, urgente illa necessitate, & stante illo Passionis Dominicæ mysterio exhibendo, non autem stantibus aliis levioribus occasionibus, quales ceteræ sunt dicti casus expositionis, & renovationis Eucharistiæ, quorum primo facile occurrere potest, exponendo in

Pixide, seu Sphæra parvam Hostiam existentem in Sacerario; secundo autem, consecrandi aliquot Particulas cum Hostia majore, hæc enim assumpta, & assumptæ venteribus formulis reservari in Sacerario recentiorum creatæ ritè poterunt.

An celebrans possit elevare Hostiam non à se consecratam.

20. Suboritur item alia quæstio. Quidam in sua Missa ob prædictum grandioris Hostiæ defectum, consecrant parvas particulas; timens autem populi offensionem, in elevatione Sacramenti consueta, elevavit ob hanc cautelam, Hostiam grandio-
riorem præconsecratam, quæ forte in Sacerario pro Oratione 40. horarum, servatur. Queritur an id ritè factum fuerit?

21. Marchantius, negat id esse ritè gestum. Constat tamen Diana *ibid.* citans March. Cum enim (ait) illa debeat exhiberi populo adoranda eadem Hostia quæ in ea Missa consecratur, & offertur, talis cautela prædictæ Sacerdotis approbanda non est: *Melius tamen est, si dicat se fecisse (addit Marchantius) si majori ipsi Hostiam parvam parvam per illud Sacrificium consecratam jam junxisset, quod facile poterat, exhibendo utramque ad eandem. Hæc ille.*

22. Profecto sunt hominum ingenia diversimodum approbandam hanc posteriorem Marchantij cautelam, quam priorem illius Sacerdotis *n. 201. dist. 2.* quæro enim quodnam præceptum arguet, vel aliquam consuetudinem ostendendi eandem Hostiam adorandam, quæ in eadem Missa consecrata fuit? Fatetur ita esse observandum, cum Rubricæ semper supponant eandem, quam consecravimus, debere Sacerdotem populo veneratione elevare: at intercedente causa, qualis in casu nostro satis rationabilis apparet, ne cogatur Sacerdos populum insultare, qui fortasse de offensione minoris Hostiæ sensus fuisset, vel quid simile, non video cur talis Rubrica solum directiva negligi sine culpa non possit, nec autem in omnibus similibus directivis, quando ad id talis talis negligendi causa, ut ex supradictis *cap. 1. §. 2. colligitur*, potest, quod si potest, jam superfluum erit polliceri illud remedium conjungendi parvam cum Hostia grandiore. Adde hoc posterius esse saltem implicite contra, vel extra Rubricas, per quas nunquam ostenditur, nisi una grandior Hostia, quare tu, conjungendo deus, non facies juxta Rubricas, ego ostendendo præconsecratam nec facio juxta easdem, ergo pares sumus, ergo saltem non erit unum altero consultius.

23. Illud esse probandum nullo pacto est, quod quidam Parochi, dum ei Hostia grandior consecrata non suppetere, ad eam exponendam in oratione quadraginta horarum, imprudenter egit. Parvam enim consecratam Hostiam affixit Hostiæ grandiori non consecratæ, & ita simul exposuit, ne scilicet parva summula sphaerula appareret populo, qui Sacerdotem de ingratia præparandi majorem reprehendisset. Hoc quidem non est probandum, quia esset periculum idololatæ, quamvis materialis, (cum fideles adoret totum illud, quod expositum est per modum unius) quod nullo modo licet, ut in simili de Parocho ostendente Particulam consecratam, & deinde ministrante peccatori oculis Particulam non consecratam, dictum est in *Opus. de exp. Cum. cap. 2. §. 2. n. 12* & videri potest apud Delugo *de Sac. disp. 8. sect. 1. n. 188.*

Quando disparat Hostia consecrata, nec alia consecrata haberi possit; Quid melius, abire sine communione Corporis, an assumere præconsecratam?

24. Denique decernamus, si quando disparat per miraculum, vel ab animali, seu vento auteratur Hostia consecrata, cum dicitur missa, nec haberi possit alia, five parva, five magna (quæ certe si possit haberi, consecranda ad integrandam Sacrificium omnino est), si